Závazné stanovisko Řídicího orgánu IROP č. 56

Určeno pro:	Řídicí orgán IROP, Centrum pro regionální rozvoj, příjemce podpory a pověřovatele k výkonu SOHZ ve výzvách IROP 2014-2020 na podporu SOHZ v oblasti zdravotnictví a sociálních služeb
Platnost a účinnost:	18. 11. 2026
Číslo jednací:	MMR-78843/2026-26
Schválil:	Ing. Rostislav Mazal
Podpis:	Digitálně podepsal: Ing. Rostislav Mazal 18.11.2026 12:47

Popis současného stavu

V IROP 2014-2020 byly vyhlášeny výzvy na podporu vybudování infrastruktury a/nebo pořízení majetku pro poskytování služeb obecného hospodářského zájmu (dále jen „SOHZ“) v oblasti zdravotnictví a sociálních služeb (konkrétní výzvy jsou uvedeny níže v textu tohoto Závazného stanoviska).

Podpora byla poskytována v souladu s rozhodnutím Komise (EU) 2012/21/EU ze dne 20. prosince 2011 o použití čl. 106 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie na státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby udělené určitým podnikům pověřeným poskytováním SOHZ (dále jen „rozhodnutí Komise (EU) 2012/21/EU“). Investiční podpora byla poskytována s odkazem na čl. 5 odst. 3 písm. d) tohoto rozhodnutí, podle něhož *„náklady spojené s investicemi, zejména do infrastruktury, mohou být zohledněny, pokud jsou nezbytné pro poskytování služby obecného hospodářského zájmu“*.

Stanovisko Řídicího orgánu IROP

Na základě stanovisek ÚOHS, výkladové praxe Evropské komise a podnětů z praxe vydává Řídicí orgán IROP (dále jen „ŘO IROP“) toto Závazné stanovisko. Jeho smyslem je upřesnit povinnosti příjemců podpory a subjektů zapojených do výkonu SOHZ v oblasti zdravotnictví a sociálních služeb, vyjma sociálního bydlení, a sjednotit je napříč výzvami IROP 2014-2020.

Závazné stanovisko se týká následujících výzev IROP 2014-2020:

- SC 2.3
  - 5. výzva - Vysoce specializovaná péče v oblastech onkogynekologie a perinatologie
  - 31. výzva - Zvýšení kvality návazné péče
- SC 2.1
  - 7. výzva - Deinstitucionalizace ústavních služeb za účelem sociálního začleňování

- 29. výzva - Rozvoj sociálních služeb
- 30. výzva - Rozvoj sociálních služeb v sociálně vyloučených lokalitách
- 38. výzva - Rozvoj infrastruktury komunitních center
- 39. výzva - Rozvoj infrastruktury komunitních center v sociálně vyloučených lokalitách
- 49. výzva - Deinstitucionalizace sociálních služeb za účelem sociálního začleňování II.
- 60. výzva - Sociální infrastruktura – integrované projekty ITI
    - Aktivita „Deinstitucionalizace“
    - Aktivita „Rozvoj sociálních služeb“
    - Aktivita „Rozvoj komunitních center“
- 61. výzva - Sociální infrastruktura – integrované projekty IPRÚ
    - Aktivita „Deinstitucionalizace“
    - Aktivita „Rozvoj sociálních služeb“
    - Aktivita „Rozvoj komunitních center“
- 74. výzva - Rozvoj infrastruktury polyfunkčních komunitních center
- 77. výzva - Deinstitucionalizace sociálních služeb za účelem sociálního začleňování III.
- 81. výzva - Rozvoj sociálních služeb II.
- 82. výzva – Rozvoj sociálních služeb v sociálně vyloučených lokalitách II.

- SC 4.1
    - 62. výzva - Sociální infrastruktura – integrované projekty CLLD
        - Aktivita „Deinstitucionalizace“
        - Aktivita „Rozvoj sociálních služeb“
        - Aktivita „Rozvoj komunitních center“
- SC 6.1
    - 98. výzva – Rozvoj, modernizace a posílení odolnosti páteřní sítě poskytovatelů zdravotní péče s ohledem na potenciální hrozby
    - 99. výzva - Rozvoj a zvýšení odolnosti poskytovatelů péče o zvláště ohrožené pacienty
    - 100. výzva - Zvýšení připravenosti subjektů zapojených do řešení hrozeb
    - 101. výzva - Sociální infrastruktura se zvýšenou energetickou účinností
    - 102. výzva – Zvýšení připravenosti subjektů zapojených do řešení hrozeb II.

I. Výchozí skutečnosti platné pro všechny výzvy dotčené tímto Závazným stanoviskem

ŘO IROP:

- není objednatelem SOHZ, ani pověřovatelem k výkonu SOHZ (dále jen „pověřovatel“), nevydává pověření k výkonu SOHZ (dále jen „pověření“)
- neurčuje formu a obsah pověření
- nevstupuje do přímého vztahu s pověřovatelem, ale pouze s žadatelem o podporu/příjemcem podpory
- požaduje po žadateli o podporu/příjemci podpory předložit pověření[1]
- přistupuje jednostranným aktem (dopisem ředitele ŘO IROP) k pověření, ve kterém sdělí pověřovateli výši poskytnuté podpory z IROP jakožto vyrovnávací platby
- po celou dobu životnosti investice ověřuje skutečnosti významné pro slučitelnost investiční podpory, resp. dodržování podmínek, za kterých byla podpora poskytnuta

[1] S výjimkou tzv. Modelu financování B (viz bod 4)

- neprovádí kontrolu překompenzace (nadměrného vyrovnání) týkající se provozní fáze výkonu SOHZ, neboť toto je povinností pověřovatele.

Po 8. 1. 2026 již nelze vydávat nová pověření s odkazem na rozhodnutí Komise (EU) 2012/21/EU. Lze ovšem u projektu akceptovat platné pověření vydané před tímto datem pod rozhodnutím Komise (EU) 2012/21/EU. Tato podmínka souvisí s tím, že dne 8. 1. 2026 nabylo účinnosti nové rozhodnutí Komise (EU) 2025/2630 a od tohoto data lze vydávat nová pověření již pouze v souladu s tímto rozhodnutím Komise.

II. Upřesňující a doplňující informace k podmínkám poskytování dotace na pořízení majetku[2] pro výkon SOHZ

1. Využívání majetku pořízeného z dotace po celou dobu jeho životnosti

Majetek, na který byla poskytnuta dotace IROP, je nutné využívat po celou dobu jeho životnosti (viz bod 2). Jelikož podpora byla poskytnuta jako slučitelná veřejná podpora s odkazem na účel (výkon SOHZ), tak musí být v plném rozsahu pro tento účel využita. Není-li v možnostech příjemce podpory toto zajistit, musí vrátit část podpory, která nebyla pro daný účel využita, jinak nejsou splněny podmínky slučitelnosti s legislativou EU.

ŘO IROP důrazně doporučuje neukončovat výkon SOHZ v době životnosti pořízeného majetku, který v tomto období nelze prodat ani převést na jiný subjekt. Totéž platí pro pověřovatele, kteří by plánovali ukončit pověření před koncem životnosti majetku, aniž by byl vyřešen následný výkon SOHZ a využití majetku.

Předčasné ukončení výkonu SOHZ má s vysokou pravděpodobností za následek vrácení zůstatkové hodnoty investice, neboť ponechání nevyužité části podpory příjemci zpravidla vede k nadměrnému vyrovnání a k nesplnění podmínek slučitelnosti podle rozhodnutí Komise (EU) 2012/21/EU (postup viz bod 6).

Uvedené skutečnosti lze v některých případech řešit i bez finančního dopadu, např. adekvátním využitím podpořené investice pro jinou SOHZ (k jejímuž výkonu musí být poskytovatel rovněž pověřen) nebo změnou pověřovatele, vždy je nutné posoudit konkrétní skutečnosti.

2. Doba životnosti majetku pořízeného z dotace pro výkon SOHZ

Životností majetku pořízeného z dotace, a tedy délkou závazku poskytovat SOHZ, je referenční doba odpisování stanovená pro odpisovou skupinu, do níž je majetek zařazen podle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů (případně doba odepisování jeho nejdéle odepisované části), bez ohledu na způsob skutečného odepisování. Nejsou-li daňové odpisy uplatňovány, rozhoduje doba odpisování, která by se na majetek vztahovala, pokud by byl daňově odepisován.

U majetku vyloučeného z daňového odpisování, u něhož nelze referenční dobu určit, se životnost stanoví podle doby odepisování vyplývající z účetních předpisů.

[2] „Majetkem“ je dále v textu v souladu s Popisem současného stavu myšleno vybudování infrastruktury, pořízení majetku, nebo obojího

3. Pověření k výkonu SOHZ

Dotace IROP jsou určeny pouze pro výkon SOHZ specifikovaných v pověření. Po celou dobu výkonu SOHZ, na jejíž podporu byla dotace poskytnuta, musí být poskytovatel pověřen jedním či více na sebe navazujícími pověřeními, aby byla zajištěna nepřetržitost výkonu SOHZ.

4. Přistupování k pověření

ŘO IROP přistupuje k pověření platnému k datu vydání právního aktu, na jehož základě je podpora poskytnuta, aby sdělil pověřovateli výši podpory z IROP, která představuje vyrovnávací platbu na investici potřebnou k výkonu SOHZ. O skutečně vyplacené podpoře pověřovatele informuje k datu finančního ukončení projektu a k datu finálního uzavření projektu. Přistoupení k pověření jsou vydávána dle aktuálního stavu projektu, nikoli zpětně ke stavům, kterými již projekt prošel.

V případě projektů předložených do výzev, které umožňovaly doložit k žádosti o podporu Vyjádření objednatele služeb o úmyslu poskytovatele služby pověřit výkonem SOHZ, muselo být pověření doloženo nejpozději s první Zprávou o udržitelnosti. ŘO IROP k němu přistoupil, uvedl výši dotace jako vyrovnávací platby s odkazem na vydaný právní akt a informuje pověřovatele o skutečně vyplacené podpoře.

U projektů, které byly předloženy do výzvy č. 101, SC 6.1, se přistupování ŘO IROP k pověření řídí podle toho, pod jakým modelem financování byla poskytnuta investiční podpora pro následný výkon SOHZ.

- Model financování A) – Příjemce podpory je poskytovatelem SOHZ podle rozhodnutí Komise (EU) 2012/21/EU

Žadatel o podporu byl povinen doložit pověření ke dni podání žádosti o podporu, nejpozději však k datu vydání právního aktu. ŘO IROP přistoupil k pověření platnému k tomuto datu a dále informuje o skutečně vyplacené podpoře.

- Model financování B) – Příjemce podpory není poskytovatelem SOHZ podle rozhodnutí Komise (EU) 2012/21/EU

Příjemcem podpory může být pouze územní samosprávný celek (kraj, město, obec). Žadatel o podporu nedokládá jako povinnou přílohu žádosti o podporu pověření, ŘO IROP nepřistupuje k pověření k výkonu SOHZ.

U projektů na podporu vybudování infrastruktury a/nebo pořízení majetku pro výkon SOHZ může ŘO IROP přistoupit k pověření, podle kterého se vyrovnávací platba týká i jiných činností než základních činností SOHZ. Rozhodující je SOHZ, na kterou cílí dotace IROP, ta musí být uvedena v pověření. Je záležitostí pověřovatele a poskytovatele tyto činnosti odlišit a určit částky odpovídající investicím souvisejícím s dotací IROP.

5. Dopady předčasného ukončení výkonu SOHZ

Příjemce podpory musí zajistit poskytování SOHZ s využitím majetku pořízeného z dotace po celou dobu jeho životnosti, tj. nejen po dobu udržitelnosti projektu. Je-li životnost majetku kratší než doba udržitelnosti dle výzvy IROP, platí tato povinnost po dobu udržitelnosti.

Při předčasném ukončení výkonu SOHZ a nevyužívání majetku pořízeného z dotace je příjemce podpory povinen vrátit zůstatkovou hodnotu investice (postup viz bod 6).

6. Postup vrácení zůstatkové hodnoty investice při předčasném ukončení výkonu SOHZ

Příjemce podpory informuje ŘO IROP a pověřovatele o předčasném ukončení výkonu SOHZ a využívání majetku pořízeného z dotace, včetně odůvodnění.

ŘO IROP vypočítá zůstatkovou hodnotu investice ve vztahu k celkové vyrovnávací platbě na základě oznámení příjemce podpory o ukončení výkonu SOHZ v posledním roce trvání pověření. Příjemce podpory je povinen předat ŘO IROP všechny potřebné informace pro tento výpočet.

Zůstatková hodnota investiční dotace IROP bude vrácena v souladu s rozhodnutím Komise (EU) 2012/21/EU a zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (dále jen „zákon č. 218/2000 Sb.“).

Příjemce podpory bude vyzván v souladu s § 14f zákona č. 218/2000 Sb. k navrácení investiční části vyrovnávací platby odpovídající zůstatkové hodnotě investice. Postup je uveden v kap. 17.1 „Podezření na porušení rozpočtové kázně podle zákona č. 218/2000 Sb.“ Obecných pravidel pro žadatele a příjemce IROP 2014-20. Zjistí-li se, že veřejná podpora byla poskytnuta v rozporu s právem Evropské unie, bude postupováno podle § 7a zákona č. 215/2004 Sb. o úpravě některých vztahů v oblasti veřejné podpory a o změně zákona o podpoře výzkumu a vývoje, včetně pravidel pro úroky.

Uvedený postup vychází z předpokladu, že k porušení pravidel veřejné podpory nedochází, je-li příjemci podpory od okamžiku, kdy podpora již nesplňuje podmínky příslušné výjimky, odčerpána výhoda z této podpory plynoucí. Nemusí tedy dojít k vrácení celé poskytnuté podpory, ale pouze její části, která již nevyhovuje podmínkám slučitelnosti.

V případě pořízení majetku pro výkon SOHZ příjemce podpory vrátí část podpory odpovídající „nespotřebované“ investici, zůstatkovou hodnotu investice určí součin celkové výše dotace a podílu zbývající doby životnosti investice k celkové době její životnosti.

7. Povinnosti příjemce podpory a kontroly v období po udržitelnosti projektu

Příjemce podpory je povinen:

- informovat ŘO IROP o změnách využívání podpořené investice s vlivem na slučitelnost poskytnuté veřejné podpory,
- poskytnout potřebnou součinnost a na výzvu ŘO IROP, případně jiného kontrolního orgánu poskytnout bez zbytečného odkladu informace o poskytování SOHZ a využívání investice.

Kontrola v období po udržitelnosti projektu probíhá ze strany ŘO IROP, který ověřuje:

- využívání majetku pořízeného z dotace pro výkon SOHZ v souladu s účelem, na který byla poskytnuta dotace, tedy splnění podmínek uvedených v bodech 1 a 2;
- platnost a návaznost vydaných pověření dle bodu 3, při předčasném ukončení výkonu SOHZ a nevyužívání majetku pořízeného z dotace platí postupy uvedené v bodě 6.

Při zjištění nesplnění podmínek slučitelnosti veřejné podpory (nedodržení výše uvedených podmínek vztahujících se k povinné době výkonu SOHZ) bude ŘO IROP postupovat podle bodu 6.

Odůvodnění Závazného stanoviska

Závazné stanovisko se týká všech projektů podaných do předmětných výzev IROP 2014-2020, které jsou v provozní fázi výkonu SOHZ za využití majetku pořízeného z dotace IROP. Souhrnně informuje příslušné subjekty o povinnostech souvisejících s využíváním podpořené investice při výkonu SOHZ v souladu s legislativou Evropské unie.

Závazné stanovisko neznamená revizi dotčených výzev a nezasahuje do vydaných právních aktů o poskytnutí podpory ani do vyplacených plateb.